

NEZÁVISLÁ SÉPTURNÍ REVUE

SKLIZEN

UNABHÄNGIGE KULTURELLE ROUNDSCHAU - INDEPENDENT
CULTURAL REVIEW

REDAKCE: ANT. VLACH, 2000 SOBĚŠOV 13,
POSTFACH 2700 ; TELEFON 48 21 87.

ROČNÍK XVI. - VÁNOCE 68 - LEDEN 69 - ČÍSLO 138

*****
* TÍMTO VÁNOČNÍM SESÍTEM *
* POSÍLÁME ZÁROVEN *
* VŠEM SPOLUPRACOVNÍKŮM A PŘATELŮM *
* UPŘÍMNĚ PŘÁNÍ PŘÍJEMNÝCH SVÁTKŮ *
* I PEVNĚHO ZDRAVÍ A HODNĚ ŠTĚSTÍ *
* DO NOVEHO ROZU 1969 ! Antonín V l a c h *
*****

Z OBSAHU:

OLGA VALESKÁ : SRPEN 68
ZÁŘÍ 68
PREMEK KOCLÁN: BALADA ČESKÉHO LESA
JOSEF MARTÍNEK: SPOLEČNÍCI
MICHAL RACEK : POZTRÁCENÉ ŠLÉPEJE
MODLITBA
ANTONIO P. : SZAMROCK
AL.KOHOUT-LECCQUE : HLAD
GERTRUDA GOEPPERTOVIÁ: DĚDA VYPRAVUJE
JANA FRANKOVÁ: OBJEVENÝ POKLAD
KLAUDIE SULOVIÁ: CESTA RAKOUSKEM

*

*

*

OLGA VALESKA :SRPEN 68

Srpnová jablka dozrála po celé zemi
a ty je netrháš !
Vzal sis prý do hlavy
vymýtít houby, co vyrostly z podlahy
přes noc, tak tiše, a nad městem stála zář.

Pršelo, přšelo, silnice zůstala suchá,
z plechu se kouřilo.....
Deštník ti podržím nad hlavou,
po vláze houby se rozrostou.
To se nám nesnilo.

Srpnová jablka dozrála po celé zemi.
Plátne jsem viděla
purpurem ostružin potřísněné.
Takový divný nach do očí palčivost žene.
Nic už se nebělá.

Pod nebem s rudými oblaky přetěžko je mi.
Natrhám kytici mečků špičatých šavlí.
Rozkvetly po ránu,
ze semen hluboké sadby.
Rozdám ty mečinky všem hostům podivné svatby
na jejich ochraunu.

Srpnová jablka dozrála po celé zemi,
vůně trav podzimních
hořká je krví a prachem.
Vím, že se nechvěješ strachem.

Nebylo bázlivých,
* * *

ZÁŘÍ 68

Hlubokým tichem zaváta
je krajina má bohatá.
Čas není znát.
Já chci vzít svíci
a osvětit si blikající
souhvězdí, na nichž stojí psáno,
kdy bude ráno.

Však plamenem si spálím dlaně,
 vosk horce kape, dým mi omží skráně
 a svíčka stále chasíná.
 Tak nevím, která hodina
 teď matně bije do prostoru.
 Déšť klepe na okno a když seběhnu dolů,
 zahrada hučí podzimem.
 Je prázdná tam. Co se stínem,
 jenž kymácí se v světle lampy?
 Svět není divák zvědavý
 a smutkem se nic nespraví.

Hlubokým tichem zaváta
 je země moje bohatá.
 Čas není znát.

Jak pohnout hvězdy blikající,
 aby si daly jednou říci
 a zrychlily svůj vážný krok ?

* * *

PŘEMEK K O C I A N:

BALADA ČESKÉHO LESA

Ticho, když ranním lesem spěchá ...

Staříčkový dub, jak voják z bojů
 dýchá na přesku u postrojů
 aby se jako hvězda leskla
 - studánka teskná.

Ó vlasti má, můj Český lese,
 k vrcholům tvým má láska pne se,
 vzpomínkou zvoní dívky slova,
 končí polibky u Čerchova.

Na strunu E mi hrají stíny,
 vrchností hrával Paganini;
 jsem pouhý zlomek tvého sboru,
 pouhou vějíčkou českých borů.

Starý dube, vojáku z bojů,
 přichystej koně do postrojů,
 pojedem ze snu, noc se krátí,
 než se nám hvězdy v tůni ztratí.

Hyje, můj oři, koni bílý,
ještě jsme spolu nedosnili,
že je tam štěstí, radost být,
že budem tančit, svorně žít.

Rosa mi padá do postrojů
a do zástupu chodských krejů,
ruka i s uzdou pozdrav dává
- nikdo mě z davu nepoznává.

II.

V dáli za ostnatými dráty
přelétá špaček kropenatý:
Řekni, tuláku povídavý,
kde je má láska, kdo ví ?

Myslivci troubí rohy k honu,
až padnou rány, zapomenu,
že ssáli vůni z hebkých vlasů
- pšeničných klasů.

Tenkrát hořela luna s námi,
když šeptali jsme s jahodami:
Ó láske něžná, touho dravá
- zůstala luna, šelma hravá.

Hoří jak svíčka na oltáři,
než uhasí ji větrů lháři,
po kterých zaslal jsem ti růže
- vrhly je v moře.

III.

Ticho, když ranním lesem spěchá ...

Staříčkový dub, jak voják z bojů
dýchá na přesku u postrojů,
aby se jako hvězda leskla
- studánka teskná.

Čas cválá s koněm Horymíra,
na horách lesní roh už zmírá,
osmnáct knih napsaly roky,
půl země přešly moje kroky.

A přece toužím jako dítě,
rozplétám rybářovy sítě,
abych polapil perlu pravou
- mou zemí úřadou.

Ó vlasti má, můj Český lese,
 k vrcholům tvým má láska pne se,
 ruka na pozdrav bratřím mává
 - ještě mě nikdo nepoznává ?

* *
 *

J O S E F M A R T Í N E K .

S P O L E Č N Í C I

Protože se mu moc stýskalo
 po starých čínských básnících
 - ti mladí až po uši dnes
 v ideologiích -
 tesknící měsíc pozval mne
 na noční siestu.

Vyhověv přání, nejdřív jsem
 smetl opatrně pod koberec
 hromádku své vlastní

ideologie

pak ukrojiv si tenký krajíček
 z posledního bochníčku
 svého života

a opřen o svůj stín,
 zvolna si ukusuje ze svého času,
 připíjeje měsíční svit
 a nestřídmě dumaje,
 proseděl jsem tu noc
 ve společnosti.

/Postěno cenou v soutěži
 měsíčníku WRITERS DIGEST (USA),
 otištěno anglicky v magazínu
 Bitterroot, Brooklyn, N.Y./

* *
 *

M I C H A L B A C E K :

P O Z T R A C E N Ě Š L Ě P Ě J E

Znáte tu kukaň bílou a teplou
 čepce nad vrásčitým čelem týdne ?
 V zamžených oknech večery tenou
 svíce v nich mžiká jak oko vládné

Dvířka skřípají ve vůni koláčů
 na krbu přetéká konvice mléka
 na stole bíle jak o štědrém večeru
 průsvitný světla stesk po stěnách stěna

Celuje obrazy vybledlých radostí
často jsem pod nimi bezmocně vřel
když mi nad ohněm vyhaslých výkřiků
úder dne vzpomínkám žily otevřel

Často jsem zabušil krokvicí kročeju
ve spěchu sténavém na křivý práh
často jsem rozdupal verše jak střepiny
svých mrtvých nadějí otec i vrah

Až jsem i zpřetrhal nitě svých návratů
když jsem je navíjel na klubko z kamene
Teprve za vodou skřivan si vzpomene
na píseň nad polem v té jedné zemi

Na stole bílo jak o štědrém večeru
průsvitný světla stesk po stěnách stéká
dvířka skřípají větrnou pověru
konvice vyschla a marně mě čeká

Stokrát jsem v pádu políbil černou zem
verši jsem zašvihal jak horkým provazem
vichr je přerval když pustošil sad
Snad se mi podaří je navázat

* * *

MODLITBA

Odskočiv od Tebe
jak noční tulák před náhlým světlem břízy
vždy zase vracím se s rukou vztaženou
po míze milosti Pane
Do kůry mlčení
vyryl jsem svůj repot nožem protestu
a Tys vyronil mi úsměv odpovědi
který na tváři mé zahanbené svědí
jak sluneční paprsek poslaný na cestu
Špatným veršem jsem zahalil
dužinu dobrého rytmu
ze stromů které jsou jak Tvoje ruce
dobré a štědré
Odskočiv od Tebe
sítí hluboké zábrany tažen
jak bídná ryba v ní zachycen
vracím se k Tobě

s duší rozdělenou jak šachovnice
na zlé a dobré
a prosím o milost pro srdce
Ty jediný má sílu
pro srdce stále nezvyklé
které se bouří
když je milosrdenství bolesti udeřilo

/Ze sbírky "Poztrácené šlépěje". Tisk,
38 stran, cena 2 \$. Objednávky: Dr. Jiří
Veselý, 77 Forbush Ave., Midvale, Utah,
84047, U.S.A./

* * *

ANTONIO P. :

SHAMROCK

Irská legenda

V heraldice mnoha národů setkáváme se velmi často s prvky z říše rostlinné. U Germánů je to dub, symbol síly a pevnosti, u Slovanů lípa, představující mohutnost, družnost, růst a Irové mají nepatrný trojlístek jetele pochybného, neb jak oni tomu říkají - shamrock. Podle staré irské legendy byl to trojlístek, kterým se sv. Patrick snažil vysvětlit a také symbolizovat náboženskou doktrinu o mysteriu Nejsvětější Trojice. Šamrok se nestal jen emblémem národním, ale je také symbolem národního uvědomění všech Irů, roztroušených po celém světě. Na den sv. Patricka každý Ir má kytíčku šamroku, muži na klopě kabátu, ženy na halence. Bez trojlístku v tento den z domu nevycházejí. Většina Irů kromě toho pevně věří, že tento droboučký jetel neporoste nikde jinde než u nich v Irsku. Ani Encyclopaedia Britannica nevyvrátí jejich víru.

Jednou jsem si vyžádal od mého známého Paddyho šamrok i s kořenem, abych mu demonstroval, že roste i v Anglii. Vzal jsem pod okny trochu hlíny, nasypl do květináče a do toho pěkně zapáchal ubohý jetelíček. Téměř dva týdny neprojevil žádné známky růstu a počínal si nerozhodně jako Hamlet: Být či nebýt. Po čtrnácti dnech si to rozmyslel a na technoučké lodyze vztýčil vlajku života - dva droboučké lístky. Paddy si toho povšiml a v úžase na mne

volal: "Ježíš, Tony, ono to roste ! Podívej se, to roste; Ty, ty čertíku malý, co jsi s tía udělal ? Ono to opravdu roste."

Bylo to pro něho tak neuvěřitelné, že se i pokřižoval. A jetelíčka se v květináči náramně líbilo, rostl jako u vody; rostl, kvetl i semena měl. Vzal jsem jich několik a dal Paddyuu. Ten se na mne podíval, jeho podlouhlý obličej se ještě více prodloužil, pokýval hlavou a s takovým smutkem v očích, že mně ho bylo až líto, rozpačitě, téměř s omluvou, vysvětloval:

"Tak víš, Tony, když o tom uvažuji, tak si myslím, že to nebyl ani šamrok, ale jen obyčejný jetel, jak jsi povídal. Víš, šamrok je š-a-m-r-o-k a jetel je j-e-t-e-l. A to si pamatuj: šamrok kromě Irska nikde jinde neperoste a už docela ne v takové ztracené zemi /bloody country/ jako je Anglie."

* ** *

AL. KOHOUT - LECOQUE :

HLAD

/Ze scoutěže České kulturní rady /

Velké kapky dubnového deště, vmetené jižním větrem do tabulek okna, rozbitých výbuchem miny na břehu moře, hlásily se v nepravidelných intervalech tak, že zvedl hlavu od rozečtené knihy a zahleděl se na šedá oblaka, splývající s hladinou moře. Déšť byl místy hustý jako stříbrná clona a čeřil hladinu.

Na stole ležela kniha, džbán s vodou, krabička zápalek a na židli, trochu dále od stolu, byl přehozen černý kožený kabát.

Zahleděl se na něj jako tulák na mezi s prázdným žaludkem i kapsou, který spatřil běžet do dozrávajícího pšeničného pole kuře a představil si je do zlatova propečené na ohništi.

Uvažoval. Kožený kabát je jeho jediný snadno zpeněžitelný majetek. Bylo mu jej ale líto, nerad by se s ním loučil. Kde a jak by si opatřil jiný, až přijde zima ? Rozhlížel se po ateliéru. Na zdech visela hotová plátna, práce jednoho roku. Kdo ale koupí na Capri v zimních měsících obraz ? Dělá chybu, že žije samotářsky a nemá proto známých.

Uhodil pěstí do stolu a odstrčil knihu. Ucho-
pil džbán teplé cisternové vody a vychutnával prv-
ní doušek, svlažující ústa. Cítil, jak protéká hla-
tanem do prázdného žaludku.

Žaludek a džbán vody - spojené nádoby! Před -
stavil si je schematicky nakreslené křídou na čer-
né tabuli. Pohybující se ohryzek - komické !

Proč myslí na hlouposti ? Postavil poloprázdný
džbán a zadíval se na popelník. Ani jeden zbytek
cigarety. Jeho pohled spočinul na kabátě přehoze-
ném přes židli. Je dlouhý, téměř až na zem, že
chrání dobře před deštěm. Má široká ramena a záhyby
v bocích, stáhne-li se pasem.

Je konec dubna, přestanou deště a rychle se o-
teplí. Slunko se bude opírat od rána do večera do
strání Mariny Picoli, je to svah ostrova, ležící
proti jihu. Kabát by mohl postrádat. Co mu také
jiného zbývá, než jej prodat - je bez peněz !

Zadíval se na obrazy, poklopené barvou ke zdi.
Velký kus práce ! Chybí málo do padesátky. Slušná
výstava padesáti metrových pláten ! A přece žije v
bídě. Dva týdny jí jen ovesné vločky vařené ve sla-
né vodě, bez tuku. Aby změnil jídelní lístek, upra-
ví jednou vločky jako kaši a podruhé jako polévku,
minestrone. Teď je ale i váček s vločkami skoro
prázdný !

Obrazy jsou na dobrém lněném plátně, které stá-
lo právě tolik tisíc, kolik je obrazů. Pěkný obnos
pro chudáka; celé jmění ! Co jen stály barvy, které
jsou tak drahé ! Uvažoval o úhrnné číslíci a byl
překvapen, kde vzal tolik peněz. A rok práce - to
není nic ? Co jej stál jen za tu dobu skromný ži-
vot a střecha nad hlavou !

Měl pocit méněcennosti. Emigrantská nemoc !
Žije jako pes bez pána, kterého může kdykoliv chy-
tit pohodný. Pes, který se jednou ocitnul v pytli
pohodného, je se svou morálkou hotov po celý život.
Každého se bojí, vyhne se člověku velkým obloukem,
uši přitáhne k hlavě, ocas vsune hluboko pod břicho
mezi nohy, aby ho za něj někdo neuchopil a neopa-
koval situaci, ve které byl bezbranný. Ztratil dů-
věru v sebe. Navždy mu zůstane hrůza bezmocnosti,
kterou poznal, když jím pohodný kroužil vzduchem.

Malíř Rabas se jen nejasně viděl v okenní tabuli a měl pocit méněcennosti jako pes, chycený pohodným. Potřeboval by úspěch, který by pozvedl jeho sebedůvěru. Je mu jako nemocnému, kterému mizí červené krvinky, bez kterých není života, jako není možný bez důvěry v hodnotu vlastní práce.

Je to podivné, prožil již horší doby a tehdy věřil, že bude lépe. Byla válka, kolem umírali přátelé. Byl v žaláři, ale neměl ten strašný pocit méněcennosti! Je to vlastně jen náhoda, že žije. Proč tedy nařiká? Má vlastně štěstí. Žije v bídě, ale to je jen přechodný stav. Bude lépe! Snažil se přesvědčit sám sebe.

Přistoupil k oknu, díval se clonou hustého deště na šedá oblaka a olověnou plochu moře pod těžkým nepropustným mrakem, kterým nepronikalo světlo. Dešťové kapky dopadaly na netěsnící rozbité okenní tabulky. Cítil teplý proud jižního větru.

Sešeřilo se. Natáhl se na divan. Oko přivyklo brzy šeru, že z celého prostoru jako nejtemnější skvrnu viděl černý kožený kabát.

Jsou předměty, které nás obklopují, bez duše? Je v nich akumulována síla, jako v uměleckém díle, kterou vyzařují a která nikdy nevyprchá? Kabát, než jej koupil, nebyl nový, měl před ním jiného pána. Sloužil mu věrně, byl s ním tři roky v internaci v Dachau za války. Prožil s ním evakuaci tábora a dostal se s Američany na zotavenou až do Itálie, na Capri. Kožený kabát ho doprovázel každým nebezpečím; ale jeho vlastník neměl stání; nechtěl se povalovat v pohodlí na Capri - táhlo ho to domů, ku staré matce. Kabát putoval s majitelem do Říma, protože jako všechny cesty vedou do Říma, i ty z Itálie přetínají Řím. Tam ale už nebyly americké konzervy a cigarety. Prodával tedy kabát u vrátného na legaci. Koupil jej tehdy za těžce našetřené groše, protože byl levný a neměl žádat. Svůj kabát prodal v zimě, v posledním roce války v Dubrovniku, měl hlad. Vyměnil za něj od čužáka z Trebinje pár kilogramů brambor a kus suchého ovčího masa.

Podivná historie koženého kabátu. Původní jeho majitel, vedoucí studentského vlasteneckého bratří,

který tolik spěchal do domova, obsazeného nezi-
tím Rudou armádou a jejími západními Spojenci, byl
tam zavřen a pověšen. Malíř Babas měl nepřijemný
pocit; jediný jeho lukrativní majetek je kabát po
oběšeném, se kterým sedával celé večery po kavár-
nách. Co všechno připomíná !

Komu by prodal obraz ? Přemýšlel dlouho, ale
na nic nepřišel. Rád by se po dlouhé době pořádně
najedl. Prodá-li kabát, bude mít po několik dnů
svátek. Bude ale bez kabátu a jiný si těžko pořídí.
Je i trochu pověřčivý. Nepřinese mu prodej kabátu
po oběšeném neštěstí ? Ale mrtvému neudělá nic zlé-
ho, varoval ho, aby se domů nevracel a kabát, ač
sám byl chudás, mu dobře zaplatil.

Usnul v úvahách únavou.

*

Když se pozdě ráno probudil, první, co spatřil,
byl černý kožený kabát, přehozený vyzývavě přes
židli. Děšť přestal, svítilo slunko. Vnitřek ate-
liéru, večer tak ponurý, působil radostně. Vstal a
otevřel okno. Na svahu k moři ve slunci zářily žlu-
té hrozny mimosa. Milá vůně se mísila s pachem na-
bujelé země jarními dešti a vůní borovic.

Slunce se shlíželo v klidné hladině moře, ostře
se dělicího na obzoru od narůžovělé oblohy, jejíž
kopule byla v zenitu kobaltově modrá, bez jediného
obláčku. Jak je příroda krásná ! Byl rozhodnut.
Přehodil kabát přes ruku a stoupal po strmých scho-
dech Via Mullo k městu.

Komu kabát prodá ? Na to dosud nepomyslel. Na
Capri není vetešník. Přece nepůjde od obchodu k ob-
chodu nebo nebude zastavovat šoféry a ptát se, zda
by nekoupili kabát. Uvědomil si, že prodat zimní
kabát v dubnu, když slunko již hřeje, je vlastně
technický problém. Kabát na ruce mu připadal těž-
ký. Nejraději by se vrátil. Zastavil se a uvažoval.
Na Capri ho přece každý zná, nemůže sám prodávat
kabát! Prodá jej v Neapoli; na parník je ale dnes
už pozdě. Nezbyvá než počkat do zítřka.

Po schodech stoupal starší prošedivělý člověk.
Zastavil se v jeho blízkosti. Byl udýchán tak, že
přiložil ruku k rozbouřenému srdci.

"Kam se vlečete v takovém horku s koženým kabátem ? Pršet nebude !" Přistoupil k němu a znalecky ohmatával dobrou, dosud měkkou teletinu.

"Chcete jej prodat ?"

Maliř Rabas byl překvapen nečekanou otázkou.

"Proč se ptáte ?"

"Koupil bych ho."

Náhoda ! Jakou má ale říci cenu ?

Kupec čekal na odpověď a pozoroval úsměv Rabase, kterému nerozuměl. Myslí si, že dobře oblečený člověk nepotřebuje prodávat kabát a jeho nabídka je mu k smíchu. Rozhodl se. "Dám vám za něj deset tisíc lir. Prodáte ho ?" Myslí, že udělal slušnou nabídku, rád by kabát měl a dobře oblečený člověk jej neprodá za pakatel.

"Více byste nedal ?"

Nehodilý kupec místo odpovědi přepočítal dvakrát deset velkých bankovek a podával mu je.

Maliř Rabas se na ně díval, váhal, ale pak mu je vzal z ruky a podal mu kabát. Nechal stát překvapeného nového vlastníka koženého kabátu po oběšeném a stoupal rychle na píazzu. Snad proto, že měl peníze v kapse, pocítil šílený hlad a sucho v ústech. Těšil se na kus sýra a půllitr červeného vína.

Má vlastně štěstí ! Prodál kabát za cenu, kterou dal a nosil jej dva roky. Všechno je náhoda. Kdyby byl vyšel o několik vteřin dříve nebo později, nebyl by kabát prodal. Je vlastně rád, že se ho zbavil. Je to podivný pocit nosit kabát po člověku, který byl tři roky v Dachau, měl být zastřelen a byl nakonec oběšen ve vlasti, do které tolik spěchal....

s *

Když se vracel večer loudavě domů, zastavoval se u každé výlohy. Ve výkladní skříni obuvníka se mu líbily sandály, které by pro léto potřeboval. Peníze ho pálily v kapse. Jak drahé jsou ty sandály ? Má se zeptat, co stojí ? Zahleděl se do krámků, kde sedělo několik dělníků u ševcovských verpánků. Nejstarší, patrně mistr, vykrajoval dle šablony části svráků z černé kůže. Na zemi spatřil vložku svého prodaného kabátu. Mimoděk sebou trhl a krev mu vstoupila do hlavy. Hrozná ! Rychle

odcházel.

Klouzl dvakrát na omoklém betonu prudce klesající zkratky, třikrát přetínající pohodlnou asfaltovanou silnici, končící na malém prostranství před kostelíkem sv. Ondřeje, na povýšeném útesu dominujícím několika rybářským domkům na břehu moře, ostrožku Sirén a dvěma plážím, přeplněným v létě koupajícími tak, že jsou jako posypány různobarevnými konfety. V zimě jsou pochmurně vážné, kdy vané jižní vítr, moře je rozbouřené a tříští se o bohatě rozčleněné útesy výběžku, spojeného jen úzkým jazykem s pevninou, s hlukem, mísícím se jako nástroje bohatě obsazeného orchestru v parabolické mušli zátoky s mnohonásobnou ozvěnou pod skalnatými stěnami Mariny Picoli.

Malíř Babas přibouchl za sebou železná vrátka vinice, obklopující jeho obydlí, náležitější více než dvě století rodině Vacca, jejíž rod pochází z Anacapri. Někdo z předků se zamiloval do Mariny Picoli, když se díval s Monte Solara na záliv chráněný proti mrazivé tramontáně, která na Anacapri a i na Marině Grande v zimních měsících proniká do kostí, ožehne zimomřivé pomerančovníky a citroníky, kterým nestačí k ochraně slamený obal. Zakoupil ladem ležící pozemek, vlastní rukou založil vinici a uprostřed postavil malý domek s výhledem na moře.

Babas našel dveře svého bytu otevřené a klíč trčel v zámku. Rozhlédl se po ateliéru, vše bylo v pořádku. Sáhl do kapsy, pohodil bankovky na stůl, díval se na ně dlouho a pak si nervosně zapálil cigaretu.

* * *

GERTRUDA G O E P F E R T O V Á:

DĚDA VYPRAVUJE

Vrtáci byli v Dolním Městě taky. Skalák, to byl takovej packal, my velký sme na něj dycky malý poštváli, on bejval zamčenej, co jeho stará šla po práci, aby neutek, tak kluci šli pod okno a křičeli. Packal, vzkazuje vám pantáta, že ste mu zkazil schody. Najednou to řinčelo a dědek se opal oknou, vyskočil a ona tam měla pod okny housata v chabáčích na slunci, jedny jí rozšlapal.

V samotě u Březovského háje bydleli Chábita, byli to ochmelkové jeden větší než druhý, shodil sem tam hlídat, protože nám v zimě kradli dříví a stavoval sem se u nich. Tam bylo povražení. V lese bejvali a dříví neměli. Vždycky ležela uprostřed světlice náká švestka a špalek, tam to štípali.

Farář byl taky vykutálenej. Jmenoval se Kameník, pocházel ze Skalky, člověk jako hrom. U nás byla v červnu svatba na zahradě, našeho tatínka všude zvali, protože platil celou muziku, tak musel skoro na všechny svatby. Pak zas ty lidi pozval, kam by se byli všichni poděli. Farář taky tancoval a pil a bouchal do bubnu, jak bubnoval, tak bubnoval a čím víc mlátil, tím víc křičel, kdybych se znova narodil, tak bych chtěl bejt bubeníkem. Nemohli ho dostat domů a věděli, že musí ráno do kostela, tak zapřahli a hodili ho do vozu, na čerstvým vzduchu se trochu probral. Jednou se někde napil, horko bylo, svišk se v hájku a ráno utíkal na Lipnici, jak se probudil a jak byl. Kostelník ho uviděl v prádle, letěl do lesa hledat mu mundur.

Když už jsem u těch svareb, tak na Píchevých svareb roznášel družba jídlo, při tom uštípoval a jak ze všeho uštíp, už byl plnej, pak se napral eště zvlášť a nalil se tak, že ležel na houni a řval. Ten řval, z vočí mu teklo, jářku, musíme ho dovézt do Brodu a kůň ve fasaňku nechtěl zabrat. Nedivte se, cítil mrchu. Družba byl celej oteklej, na prasknutí.

Paličatí Dolnoměšťáci byli. Když byla v Loukém pouť a dolnoměstskej pacholek tam vezl bečku piva, zajížděl a kramáři chtěli, aby kus uhnul. On nepovolil, zbili ho. Vzkázal po jiným do Dolního Města, tam hned vstávali od karet, šli od hospody k hospodě a táhli na Loukov. Kramáři, jak je viděli, věděli, že je zle, nakládali a rozjížděli se, ale kluci se pustili za nima a vozy jim rozsekali. Od té doby jezdilo málo kramářů na svatého Floriána do Dolního Města, báli se.

Jenom starosty Jukla ne. Ten svolával výbory a hrával jim na skřipky. Starostka líhala na peci a vyháněla je, nekafrejte mi tady, mně se chce spát. On ani necek, muňka to byl, kozy měl v sni, čuně

ve sklepě, pole obdělával každý třetí rok, aby si odpočinula. V chlívě měl dobytka, v zimě mu pomrzl, nechal krávy stát a řezal si z kejt. Ale barák si postavil pevně, z jedlovejch kmenů, jako by tu měl být dvě stě let. A jitrnicový polívky navařil každou zimu dva sudy, opláchl i stoly a džbery po zabíjačce, vždycky usekl kus ledu a dal si rozpustit.

Naproti němu bydlel sedlák číman, tomu úhoři zvaleli brách, byl úplně zplundrovanej. Vyoral kolem brázdy a šel tam s pytlama, ouhoři po ránu po trávě po rose vyjížděli, ale v tý brázdě v písku uvízli, svíjeli se a on za ouhoře utřžil víc než za hrách.

Ale nejvíc nahrabala baba, co chodila po vejcích. To bylo tak: Na Lipnici byl dřív delektor a tam měli pokladnu. Přišli v noci zloději, dali delektorovi a jeho ženě a těm vostatnám roubíky do huby, svázali je a pokladnu zakopali do skály. Děvečka utekla, schovala se a prozradila, že z toho jednoho bylo cítit slad. Tak přišli na to, že to byl sladovnickej, ten hned všechny taky prozradil, dostali těžkej žalář a zemřeli tam. Peníze zůstaly zakopaný na třech místech. Jednou šel učitel s dětma sbírat náký jarní kytky, fialky, konvalinky nebo který čerty, kluci lezli po skalách a jeden ten poklad našel. Druhej našli kameníci. A třetí dolnoměstský kluci, když byli na veverkách, největší kluk ty malý vodházal, nahrabal si a dal tovary mámě a ta už po vejcích nechodila.

* * *

JANA F R A N K O V Á:

OBJEVENÝ POKLAD

Bylo to prvního dubna a počasí taky podle toho vypadalo. Ne však, že by to obyvatelům Anglie nějak připomínalo apríl; kdepak, aprílové počasí je zjevem každodenním a Angličan se spíš podivuje, je-li počasí jiné než aprílové. Co však bylo k zlosti, že celou zimu bylo dost teplo a najednou, když už mají kvést fialky, zima si vzpomene přijít. A to jsme si zajeli ještě až na samý jih Anglie, do krásného přímořského města Brightonu! Pravda, deště moc nebylo, na to bylo až moc zima; ale od

moře to foukalo až do morku kostí, nebe bylo šedivé, jako by z něho chtěl padat sníh, a nejhorší bylo moře samo: vzdouvalo se, kalné a šedivé, a hučelo, že nebylo slova rozumět.

To se vlastně našinci ani tak často nepodaří dívat se na širé moře, bez ostrůvků a skalních výběžků, dívat se jen na ty rozzlobené vlny. A řeknete si, kdyby nebyla země kulatá, a kdyby měl člověk lepší oči, a kdyby ten obzor nebyl tak tmavý a nevlídný, museli bychom vidět břehy sladké Francie. Ale asi tam není právě také tepleji...

Nic to však není platné, zalézá nám za nehty a vůbec je nám nějak divně, slabo, jako by na nás lezla chřipka. Ne, tomu nechceme věřit, vždyť je teprve první den naší dovolené a zbývajících pár dní chceme ještě tolik vidět!

Je-li zima, lépe držet se jihu: podíváme se do Lime Regis. To je, pravda, známé letovisko, kde je turistický ruch hlavním zdrojem výděлку. Zástupy lidí nás sice nelákají, ale musíme se přece podívat na místo, k němuž se váží vzpomínky na slavnou spisovatelku Jane Austen; však se nemusíme zdržet dluho. - Po lidech tu však není ani slechu, ani dechu, na nábřeží ani živáčka, jen malý jezevčík očichává patníky. Vítr zahnal kde koho; a moře tu šplouchá ještě víc - a to bych ráda věděla, kdo asi bydlí v tomhle domě přímo nad mořem, jako na skále z něho vyříznuté: vždyť tam vlny stříkají až do prvního patra, a při nedoléhavých anglických oknech tam zřejmě někomu stříká přímo do postele. A přece dům nevypadá neobydlený, záclony se větrem hýbají....

Na promenádě to ovšem šplouchá též, měli bychom se vrátit, vždyť už s námi horečka lomcuje - přece jen jsme tu chřipku chytili - ale když už jsme tady, musíme se přece podívat na nábřeží Cobb, kde se odehrála nejdramatičtější scéna, kterou Jane Austen kdy vylíčila! Pospícháme, na jedné straně prskající mořská saň, na druhé vilky a drobné pensiony, v nichž se to za krátko bude hemžit návštěvníky. Tabulka u zbořeného domu hlásí, že tu bydlela Jane Austen; kousek dál obchůdek s upomínkovými předměty, jakým babička říkala cangrata, ale ani živáčka v něm není. Kdo by kupoval takové

hlouposti, když je tak nekřesťanská zima - radši krámeček zavřeme. Pak je zde zapadlý obchůdek se zařízovaným okýnkem, vypadá to jako antikvariát - ale kdo by se o to staral; tamhle už je Cobb, a co kdybychom nějak poznali schůdky, o nichž píše Jane Austen, a o jejichž totožnosti se ani učenci nemohou dohádát pravdy ?

Muž však míří k antikvariátu, knihy mají pro něho přitažlivost přímo magnetickou a jsou jeho kapse největším nebezpečím. Co však mohou mít v takovém nepatrném, zapadlém obchůdku ? Lépe se ani nezdržovat, ta zima chřipce moc neprospěje! Pospíchám směrem ke Cobb, ale sama, bez muže; ten se ztratil nadobro. Čekám chvíli, nic. Vichřice by mě málem odnesla, hlava mi třeští - marné, musím se po něm podívat, abychom byli co nejdříve v teple hotelu. A tu vychází z antikvariátu, shýbá se, protože vchod je tak nizoučký, a překračuje ohromného psa, který hlídá vchod jako Cerberos. "Pojď, stojí to za to", říká mužův posunek, a nic nepomohou protesty. Pro jistotu je dobré podívat se předem do peněženky, kdyby mužova byla už prázdná...

Cerberos zná své zákazníky. Zavrtí ocasem a pustí nás dovnitř - a to byste nevěřili, co všechno se skrývá za těmi nizoučkými dveřmi: velká místnost starého venkovského domu s klenutými stropy, kolem dokola regály knih, uprostřed další šteláže a ještě po stranách stoly a na každém knihy kolika řadami. A jak krásně srovnané! Podle oborů, a tu zase podle abecedy, pokud možno se zřeteltem k chronologii, díla jednotlivých spisovatelů oddělená bílými praporečky, nesoucími příslušné jméno. Dech se nám tají: vždyť to jsou vzácné knihy, dávno vyprodané, krásně zachovalé, a za babku!

V koutku sedí stařenka, plete punčochu a ohřívá se u starých rezavých elektrických kamínek. Nemá o nás zájem; i jen si to prohlédněte, když vás to baví. Není možná, je to opravdu na prodej? Stařenka kývá a člověk zapomíná na chřipku, na horečku, na obsah peněženky i na to, že jsme na 500 km daleko od domova. Takové poklady ! Už máme plnou náruč, stařenka počítá a snaží se s naší pomocí svázat knihy do několika balíků, aby se daly nést.

"Kdyby aspoň tolik neklouzaly!" posteskla si, když převázek unýhol pod jejíma žilnatýma rukama. Vtom však se objeví další lidská tvář. Zákazník? Ne, majitel těchto pokladů. "Máte rádi knihy?" ptá se. "Vy jistě též", odpovídáme. "Co jiného by vás přimělo k zařízení takového podniku?" "Co? Ale, když jsem viděl, co je tady obchodů s všelijakými hloupostmi, které si tu lidé kupují na památku, tak jsem si řekl, a co kdyby si odtud odvezli něco rozumného? A začal jsem shánět po okolí, antikvariátech, aukcích, pozůstatostech... Chtěli byste mou adresu? Kdybyste něco potřebovali, mohl bych se pokusit..."

Odházíme obtěžkáni, avšak s prázdnými kapsami, všichni se usmíváme, neboť se tu uzavřelo přátelství; i Cerberos vrtí ocasem. Na Cobb jsme zapomněli. Spěcháme do hotelu, prokřehlí a unavení. Okna nedoléhají, záclony vlají jako prapory, radiátor ne a ne se rozehrát. Zítra musíme domů: chřipka se hlásí, peníze docházejí - a nejlepší počtení je doma.

Nic netrvá věčně. Uzdravili jsme se a i zima se s námi rozloučila. Nepřišlo však jaro, ale zrovna léto, ač je teprve první máj. Dopisuju na sluníčku, když jsme právě dočetli Ságu rodu Forsythů, upomínku to na Line Regis.

* * *

KLAUDIE S U L O V Á:

CESTA RAKOUSKEM

V dnešním létajícím věku se díváme na vlak s pohrdáním. Když nemůžeme létat, jedem autem; když ani to není možné, sedíme raději doma. Ale takový Orient Express, který má připojení na 'boat train' z Anglie a šine si to přes Paříž na jih Evropou do Stuttgartu a přes Vídeň na Balkán, stojí jistě za povšimnutí. Říkali mi známí v Africe, že cesta vlakem trvá dlouho, je únavná a špinavá. Jak se to vezme. Na vlastní kůži jsem zažila, že ze Ženevy do Stuttgartu mi to letadlem trvalo osm hodin, tedy celý den. Vzdálenost 223 mil vlastního letu trvala jednu a půl hodiny; ostatní čas se vyplýval na dopravu na a z letiště, čekání v Curychu,

zmeškané letadlo a podobné. Tedy Orient Express, který nikde nečeká déle než minutu, se mi neskórně líbil. V celém Rakousku staví jen asi pětkrát. Je pohodlný, čistý, rychlý, s jídelním i lůžkovými vozy. Je dost rychlý, aby tě bez únavy dopravil kus cesty a přece je dost pomalý, že vidíš, kudy jedeš.

Rakousko jsem objala v Salzburgu, téměř na německých hranicích. Nádraží se usmálo plakátem, který vítá do Mozartova města; hned si můžete vyměnit peníze, informační služba v mžiku obstará nocleh, taxi, nosiče, poví, co je zajímavého, dá mapy, plány, brožury. Kolem nádraží stojí moderní město s mrakodrapy, jedu ale do starého města nad prudkou, veselou a šplouchající říčkou. Podle vysokých břehů a vysoko postavených lávek a mostů vidím, že říčka je na jaře těžko zkrotitelná. V poledne v létě tu ale posedávají lidé na trávě, jedí housky, chytají pstruhy a dívají se na Hrad na skále na protějším břehu.

Má-li člověk málo času, musí s ním hospodařit. Když jsem odjížděla, zaříkala jsem se, že se nikdy nezúčastním organizovaných cest, ale změnila jsem brzy názor, když jsem viděla jejich organizaci. A tak za dvě hodiny po příjezdu do Salzburgu už jsem seděla v autokaru, který jel na odpolední projížďku po Solné Komoře, kolem jezer. Starší, prostě vypadající muž v národním přemovaném kabátku a v klobouku s pérem nám dělal průvodce, v několika řečech. Kolem Mondsee pod Schaffspitze - vidíme Alpy s Berchtesgadenem na jedné straně a jinými 'Spitzen' na druhé, s pohledem do salzburské kotliny a daleko do Bavorska. Jezírko Krotensee je nejhlubší a nejmenší v této oblasti a nedoporučuje se v něm koupat, protože po válce sem naházeli munici, která zde ještě na dně leží. Pod dalším kopcem, z něhož je prý vidět sedm jezer, se třpytí jiné jezero, v němž našli nedávno truhly s penězi, uschovanými zde za války. Veselé rakouské statky, které na kamenné podezdívce nesou dřevěné první patro s vyřezávanými pavlačemi plnými svlačců a begonií sedí v zelených horských lukách. Soška nebo svatý obrázek nad vchodem je chrání před zlobou přírody i lidí. Rozmilá silnička, pěkně asfaltovaná,

se vine nahoru a dolů do St. Gilgen, na jezeře téhož jména, kam nyní jezdí Clark Gable a jiní slavní lidé na dovolenou. Je to rodiště Mozartovy maminky a na návsí, přímo u jezera, stojí bronzová kašnička: chlapec Mozart hraje na housličky a ptáci ho poslouchají. Všecko je tu malé, milé, prosté a domácké. Ale podzim je cítit nejen ve vzduchu, a v temném zabarvení jezer, ale je vidět i na březích jezera - zapomenutou otevřenou okenicí šklebí se v hotelu židle postavené na stolech, setlelá listí už nikdo z trávníku nezametá, vily se slepě dívají přes jezera na skalnaté kopce a lanovky, které vedou až do nebe. A už je tu St. Wolfgangsee se slavnou hospodou "Zum Weissen Rössl" a terasou přímo nad jezerem. Podzimní odpolední slunce už jen hází dlouhé stíny bez tepla, někdo na ložce chytá ryby a výletníci si pochvalují klid, podívanou a kávu s oříškovým dortem. V místním kostele, pár kroků do vršku, jsem viděla zvláštnost: dva oltáře. Jeden dřevěný, gotický, s centrální řezbou tak krásné Panny Marie, že by dnes jistě vyhrála soutěž krásy. Druhý barokní, se vším všudy, co k tomu náleží: štukou, zlatem, andělíčky. Na dalším oltáři stál škopek s vodou a kostelník právě myl jednoho barokního svatého kusem hadru. Překrásná a zvláštní socha Krista, ne na kříži, v životní velikosti na to počínání shlížela zcela lidsky a s pochopením.

Salzburg je i mimo letní a zimní hudební sezonu překrásné a milé město - zvláštní a udivující tím, že nemá ulice nebo jen náznaky ulic. Náměstí vedou jedno do druhého; na každém je kašna, socha, kostel a staré budovy s klenutými podjezdy. Vyskytne-li se kus uličky, vine se zálučně kolem rohů a rozplyne se v náměstí nebo v průchodu. Všechno se to těsná pod Hradem na skále, krásně zachovalým. Do skály je také vestavěn obrovský Festspielhaus, jehož jeviště je velké jako náměstí. Na jednom konci kopce stojí Hrad. Na druhém si pan Winkler postavil terasovitý hotel a kavárnu, do níž vede krytá lanovka normálním domem. Protože má slavnou pověst a ještě krásnější rozhled, stojí tu káva pět anglických šilinků, plus taxa,

vstupné a výtah nahoru a dolů. Ale na takových místech člověk nepočítá krejcarů; počítá s tradicí, na které budujeme. Racionalističtí moderní lidé odsuzují Evropu, že je přežitá, stará a stěhují se do jiných světadílů; zaocínají, že si s sebou mimo pasu nesou fond kultury a civilizace, které tvoří jejich první základní kameny, na nichž začínají budovat v novém prostředí. Lidé v Evropě mají stále před očima dalekou či blízkou historii a krajinu, která s nimi žije. I když si ty dvě složky uvědomují jen podvědomě, jsou tu všudypřítomné, ponáhají jim v nových objevech a dodávají jim energii.

Nemusím snad připomínat, že v Salzburgu nesmíte zapomenout na panáčkové divadlo profesora Hermana Aichera, hrající Mozartovy opery a na pstruhy i 'Salzburger Nockerln' v 'Peter's Keller'. Obojí má svoje kouzlo a uspokojí plně nejen mysl, ale i žaludek.

Vídeň je dnes město příliš veliké - skoro dva miliony obyvatel - na svoje poměrně malé zázemí. Byla plánována jako metropole mocnářství a dnes se zuby nehty brání vzdát se bývalé slávy. Země je však malá, hornatá, chudá a Vídeň sama přelidněná. Ale staví se všude a budují se i velkorysá zařízení. Všude je plno cizinců, kteří si dříve nebo později musí zvyknout na natažené ruce, protože Rakušani zápasí s vysokými daněmi, aby poplatili zahraniční půjčky. Ale o zpropitné si říkají s úsměvem a dobrosrdečně, že se člověk nemůže ani urazit ani odtáhnout. Všude jsou staveniště jako jinde v Evropě, ale i ve středu Vídně jsou prašné ulice, chodníky na polo vydlážděné, hromady materiálu naházeného ledabyle kolem. V tom jsou Rakušani nepořádní a řekne-li vám Vídeňák, že tam, kam chcete jít, je jen "nur ein Paar Gassen", trvá vám to hodinu rychlé chůze kilometry parků, náměstí, přes nepřekročitelné křižovatky, širokými ulicemi a kolem nespočetných rohů. Rakouskou "Gemütlichkeit" bych asi opsala tak, že spojuje italskou touhu bavit se s německou nezbytností bavit se kolektivně plus navrch s jihoafrickým smyslem pro pohostinnost. Výsledkem je milé prostředí, kamkoli

vejdete; nejen v krásných divadlech, zakouřených sklepech, na vinných statečích ve Vídeňském lese, ale i v moderních kavárnách na střeších brakovdrapů s panoramatem města před očima. Překvapilo mě mile, když jsem se dozvěděla, že celá nová střecha svatoštěpánského chrámu je vykládaná šamotkami z Československa - a je to překrásná práce i materiál. Kámkoliv se člověk ve Vídni hne, narazí na muzikantská jména, od Papá Haydna přes Mozarta, Beethovena, který tu bydlel údajně na 35 adresách, protože si sousedi stále stěžovali na jeho hlasitou hru - po Schuberta, Schumanna, Mahlera, Glücka, Brucknera, Brahse, rodinu Straussovu, Hugo Wolfa, Nikolaie. Všichni tu mají plakety na domech a pomníky i kašny v parcích, náměstích, před kostely.

Pro Rakušana je zde prý drahé, ale pro turistu to není tak zlé. Francie a Švýcarsy jsou neúnosnější. Vlastní střed města kolem Opery je elegantní, rušný a večer tone v záplavě světla. Ale na konci nejdlejší nákupní ulice Mariahilferstrasse se třemi tisíci obchody je klid mezi starými, omšelými činžáky, ulice jsou osvětlené plynem a rozkopané. Na druhé straně Dunaje, který mimochodem tu není vůbec modrý, najdou se ještě skořápky vybombardovaných domů.

Na projížďce městem jsme se stavili v kryptě Augustinského kostela, kde jsou náhrobky stotřiceti panovníků. Pro Středoevropana je to kus života živoucího, ale americkému mladíku, který byl s námi, to nic neříkalo a hlasitě se chudák divil, proč nás sem vedou. Nechápal, že Rakousko bez těchto stotřiceti náhrobků by nebylo Rakouskem, kterým je dnes; i pro nás jsou kusem historie. Na každém kroku mimo domov si člověk musí uvědomovat relativitu věcí, prostředí, zvyků - jen základní lidské hodnoty zůstávají platnými, nebo by měly zůstat. Hodnotíme je lépe s odstupem jak vzdálenosti tak i času, právě tak jako celé Rakousko, které je i dnes pro mnoho našich lidí domovem.

* * *

A NA KONEC především díky a pozdravy všem, kteří - sami zapominání - na nás nezapomněli. Rok 1968 byl dobou zkoušek a poučení, které nejsou u konce. Pro nás zde byl období největšího pracovního vypětí, vynucené situací a místem; na hodnocení výsledků je ještě příliš brzy. Budeme se snažit i v příštím, sedmáctém ročníku Sklizně pěstovat především hodnoty kulturní, nehmotné, ohrožené všude zanedbáváním. Pro nás mají ještě zvláštní důležitost - politické a materiální snahy musí zůstat nakonec neplodnými, ztratí-li trvalý základ národní kultury. Uplynulý rok její význam jen zdůraznil.

Působení v Hamburku, tiskové a kulturní metropoli Německa, ukládá vzhledem k tradičnímu spojení s domovem zvláštní povinnosti; vychází zde skoro polovina všech německých ilustrovaných listů a je zde největší denní tisk s milionovými náklady i knižní nakladatelství. Nebylo publikace, která by nepřinášela články i reportáže z Československa a zájem o překlady knih je veliký. Na výměnu jsou zde vydávány různé české příručky a tiskové informace, pořádány přednášky, vystoupení umělců z domova. Rozhlas i televize měly československé týdny i zvláštní pořady. Neobejde se to bez iniciativy a spolupráce znalců jazyka a kultury; snažili jsme se působit v tom směru co nejlépe a nejvíce; velkou pomocí bylo nám přátelství autorů a listů v exilu, kteří nám posílali své publikace. Bylo to povzbuzením pro krajanů i nově příšlé a umožnilo to upozorňování veřejnosti na život a význam naší emigrace po celém světě. Pokud jsme zanedbali vlastní vydavatelskou činnost, budeme se snažit dle možnosti o nápravu.

Pro mnoho krajanů byl Hamburk v posledních měsících průchodním místem; někteří z nich zůstanou zde snad trvale. Zaznamenali jsme tu více jak 200 příchozích, z toho 48 studentů. Snažíme se poradit a pomoci a doufáme, že alespoň někteří budou později ochotni pomáhat v kulturní práci. Pro naše přednášky a podniky získali jsme další nové místo v Polském Klubu; je v blízkosti středu města a podzemní dráhy a doufáme, že se osvědčí. Za to jsme neuspěli ve snaze zajistit pro Hamburk českého

kněze, i po nadějných intervencích na církevních místech. Dopisem z 23.11. sdělil nám pan kardinál Dr. Josef Beran, že ani jeho zákrok nepomohl, že ale doufá, že se snad výsledky dostaví později. V dopise vyjadřuje radost nad činností a posílá zdejší krajanům i přátelům Sklizně svoje pozhnaní. Jsme mu vděční za jeho péči a přejeme mu zároveň pevné zdraví k jeho osmdesátce, které se dožije 29.prosince t.r. K narozeninám blahopřejeme dodatečně též Dr.L.Radinskému, redaktoru "Proměn", kterému děkujeme za pozdrav, Dr.J.Trnkovi ("Rencontres") a ostatním přátelům. Vítáme také nové časopisy - Zpravodaj Svazu čs.spolků ve Švýcarsku v Curychu a jiné. V příštích číslech budeme se snažit zaznamenávat pravidelně vyšlé publikace exilu.

Pro příští rok máme zde k vydání sbírku povídek Michala Racka "Bludný kruh" a jiné rukopisy, jakož i další plány. Jejich uskutečnění závisí na možnostech a spolupráci všech. Prosíme naléhavě přátele: odpusťte tam, kde nebylo možné udržet spojení a vydávání, pošlete noviny, publikace, oběžníky, zprávy pro informaci nově příchozích, u - snadněte jim jejich začlenění se do emigrace! Rádi Vám odsud opatříme a pošleme, co bude možné. K některým zásilkám přikládám ještě jeden vý-
tisk - dejte jej laskavě dále a pište, chcete-li další ! DO PŘÍSTÍHO ROKU PŘEJEME VSEM PEVNÉ ZDRAVÍ,
A HODNĚ STĚSTÍ I VYTRVALOSTI ! Ant. V L A C H

Z DOŠLÝCH PUBLIKACÍ: PADESÁT LET - Soubor vzpomínek a úvah o Masarykově republice. Redakce: Ivan Herben a František Třešňák. 208 stran, cena 4,50 \$.
Vydaly: "Naše Hlasy", 1255 Queen St. W., Toronto, Canada
MICHAL RACEK: POZTRACENÉ ŠLÉPĚJE. Verše. 88 stran,
cena 2,- \$. Vydala Edice Hlas-Voice, N.York. Objedn.
Dr.Jiří Veselý, 77 Forbush Ave., Midvale, Utah, 84047, U.S.A.

SKLIZEN, nezávislá kulturní revue. Ročník XVI.,
č.138, vánoce 68 - leden 69. Red. a vydává Ant.Vlach,
Hambark 13, Postfach 2700, Bundesrep.Deutschland.
Tel. 48 21 87, Postscheck Hamburg 79393. Vychází
měsíčně - pro přechod, dobu nepravidelně. Čís.0,50DM